



رامنین مونیق

چندسال‌ای است مناطق آزاد در ادبیات اقتصادی مسئولین جایگاه ویژه‌ای پیدا کرده‌است و آن را دروازه توسعه صادرات صنعتی و غیر نفتی معرفی می‌کنند و در تلاش‌ند به نوعی برای خود در این حوزه دستاور دس‌سازی کنند. دولتمردان دولت سیزدهم و به خصوص حجت عبدالملکی، دبیر شورای عالی مناطق آزاد، نیز مستثنی نبودند؛ عبدالملکی که قبل از جنبه بر کرسی دبیری مناطق آزاد، از منتقدان آن بود، امروزه مدعی توسعه این مناطق با سرمایه‌گذاری خارجی است. اما فعالان اقتصادی وضعیت دیگری را از مناطق آزاد ترسیم می‌کنند. علیرضا مناقی، رئیس مجمع واردات، از ضرر بخش خصوصی در مناطق آزاد خبر داد و تصریح کرد که مناطق آزاد به‌دستی در کشور معنا و پیاده‌سازی نشده‌است و دولت باید مناطق آزاد را از قوانین دست‌وپاگیر مستثنی کند.

#### مناطق آزاد دروازه‌های واردات شده‌اند

کارشناسان اقتصادی نیز مناطق آزاد را در وضعیت مطلوبی نمی‌بینند. فریدن کریمی در گفت‌وگو با ایسنا، ضمن تاکید بر اهمیت مناطق آزاد در جهان به ویژه کشورهای منطقه، اظهار کرد که اصلی‌ترین هدف مناطق آزاد، صادرات و جذب سرمایه‌گذاران خارجی و ارتباط تجاری با کشورهای دیگر است اما باسیاست‌گذاری غلط این مناطق را تبدیل به دروازه واردات کرده‌ایم یا مجبور به زمین‌فروشی شده‌اند.

او درباره واردات محور شدن مناطق آزاد افزود: ما درآمذزایی و توسعه زیر ساخت منطقه آزاد را به واردات گره زدیم و اساساً گره زدن زیر ساخت به واردات مناطق آزاد موجب شد که مدیر عامل مناطق آزاد و سازمانی که در مناطق آزاد وجود دارد به جای اینکه نگاه چشم‌انداز خود را بر ایجاد بسترهایی برای تسهیلگری صادرات داشته باشد به سمت پیدا کردن واردکننده‌هایی رفته‌است که کالاهای خود را از دروازه منطقه آزاد وارد سرزمین اصلی کنند و بتوانند درآمذی داشته‌باشند.

کریمی تاکید کرد که مناطق آزاد از اهدافی که برای آنها در نظر گرفته شده بود، فاصله گرفتند و دقیقاً خلاف آن اهداف حرکت کردند و در فضای رسانه این مناطق متمم به جایگاه و دروازه واردات

**محمدرضا مودودی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»:** در طول ۱۳ سال گذشته آمار تجارت کشور تقریباً ثابت است که نشان می‌دهد سرمایه‌گذار جدی در مناطق آزاد صورت نگرفته، زیرساخت‌ها و ظرفیت‌ها تغییر نکرده و قوانین و تعرفه‌ها، جذابیتی برای فعالان اقتصادی ندارد و این مناطق نتوانستند نقش هدف‌گذاری شده و مورد نظر سیاست‌گذار را بازی کنند

### تجزایش

یک کارشناس انرژی:

## سیاست نامتوازن نفتی، ایران را وابسته به شرق می‌کند

یک کارشناس ارشد انرژی عنوان کرد: اینکه همه‌نگاه‌من به شرق و بخصوص روسیه و یا چین باشد، سیاست نامتوازنی است که ما را وابسته به کشورهایی می‌کند که حتی اگر نیت مثبتی هم داشته‌باشند آنچه‌عاید ما می‌شود هیچ است.

مهدی حسینی در گفت‌وگو با ایلنا، در ارزیابی حضور روسیه در پروژه‌های نفتی ایران اظهار داشت: اگر قرار باشد یک دیپلماسی فعال در جهت منافع ملی داشته‌باشیم این دیپلماسی باید متوازن باشد، یعنی همان‌گونه که زمانی همه تخم‌مرغ‌ها را در سبد امیکار قرار دادیم و اشتباه بود امروز خریدن صرف به سمت روسیه، چین و شرق هم اشتباه است باید علاوه متوازن برقرار شود. افزود: عده‌ای عنوان می‌کنند که غرب ما را تحریم کرده؛مجموعرم به سمت شرق برویم اما واقع اینک‌ها اگر منافع محافظت‌نمی‌شودمجبورنیستیم فقط شرق را ببینیم. ضمن اینک‌بنده معتقد نیستم که روس‌ها توان اقتصادی لازم را داشته‌باشند که ما بدون در دسترنبوانیم از آنها استفاده کنیم، اقتصاد روسیه قبل از جنگ با اوکراین بیش از ۱۰ برابر کوچک‌تر از امریکا بود اکنون که جنگ و هزینه جنگ و تحریم راه‌ما دارد و حساب کردن روی کمک این اقتصادنه چندان بزرگ که شاید در حد اتالی‌هایم نباشند، کار درستی نیست.

این کارشناس در ادامه به‌موضوع اجرای پروژه با چین اشاره و تصریح کرد: در مورد چین هم بنده در گزارش مفصلی که ما رله‌دادم با اعلام کردم سعی کنیم حذر را رعایت کنیم، مثلاً توصیه کردم در پروژه بسیار مهم یک کمربند-یک‌راه‌مورد کرده‌وشرک شویم تا به‌طور درستی به چین نزدیک

### تجزایش

دبیرکل کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی:

## آمار جذب سرمایه‌گذاری خارجی واقعی به‌نظر نمی‌رسد

دبیر کل کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی گفت:فازغ از موضوع FATF، عملکرد ایران در جذب سرمایه‌گذار خارجی جذاب نبوده و در همین حال لازم‌به‌ذکر است آمار می‌که این روزها از میزان سرمایه‌گذاری خارجی در کشور اعلام می‌شود، آماری واقعی به‌نظر نمی‌رسد. محمدخرانی، در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، پیش‌نیازهای جذب سرمایه‌گذاری خارجی به‌ایران گفت و توضیح داد: سرمایه‌گذاری خارجی می‌تواند در قالب انواع وام، انتشار اوراق قرضه و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی توسط افراد حقوقی در هر کشوری صورت بگیرد دو عامل گوناگونی در جذب و یا دفع این سرمایه موثر است.

وی افزود: یکی از این عوامل، کیفیت نقل و انتقالات مالی از طریق شبکه‌های بانکی است و اینجاست که موضوعاتی مانند FATF و سوییفت بر جستگی پیدایی‌کند و گلايه‌های تاجران ایرانی که روابط مالی خارجی دارند در این نقطه معنا پیدایی‌کند و آنها از موضوعاتی مانند ناتوانی در برقراری تراکنش‌های مالی می‌گویند و با اظهار می‌کنند که نمی‌توانند از بانک‌های جهانی پول بگیرند و برای انتقال پول مجبور هستند به سرفاکی‌ها متوسل شوند.

خرانی خاطر نشان کرد: با این حال موضوعاتی مانند FATF، سوییفت و تراکنش‌های بانکی یک مورد از مجموعه موضوعاتی است که در بحث سرمایه‌گذاری خارجی مطرح می‌شود و در جذب سرمایه‌گذار خارجی باید موارد گوناگون دیگری را نیز در نظر داشت و برای آنها کوشید، از

سرپرست سابق سازمان توسعه تجارت در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»:

# دولت سیزدهم با مدیران بی‌کفایت، تنها نامی از مناطق آزاد به‌جا گذاشت



شدند این در حالی است که دولت و سیاست‌گذاران مسبب چنین اتفاقی بودند.

اما دلیل این چالش‌ها چیست و دولت گذشته مناطق آزاد را در چه وضعیتی تحویل دولت بعد داده‌است؟

#### با افزایش مناطق آزاد، جهشی در صادرات رخ نداد

سرپرست سابق سازمان توسعه تجارت در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، درباره واردات محور شدن مناطق آزاد، عنوان کرد که اساساً مناطق آزاد از ابتدا با این رویکرد ساخته نشدند که در خدمت صادرات باشند و بیشتر با هدف مدیریت واردات و کمک به تأمین نیازهای داخلی در اوایل انقلاب شکل گرفتند.

محمدرضا مودودی با اشاره به اینکه مناطق آزاد در ابتدا در حاشیه مرزهایی بودند که مقاصد صادراتی ما نیستند و بیشتر مقاصد وارداتی‌اند، افزود: از دهه ۷۰ و ۸۰ به بعد با قوت توان صادراتی ایران و شناخته شدن کشورهای هدف صادراتی ما، کم کم به سمت ایجاد مناطق آزاد در مرزهای کشورهایی که مقاصد صادراتی ما بودند، رفتیم. او تصریح کرد: چه در زمانی که تنها ۷ منطقه آزاد در مبدای وارداتی ما داشتیم و چه اکنون که چندین منطقه آزاد جدید اضافه شده و عمدتاً در همسایگی کشورهای هستند که می‌توانند با بازارهای هدف خوبی برای ما باشند؛ تفاوت چندانی در روند تجارت خارجی خود احساس نمی‌کنیم که بگوییم با اضافه شدن هر منطقه آزاد جهشی در اعداد و ارقام صادرات غیرنفتی خود شاهد بودیم.

#### منطق سودجویی بر مناطق آزاد چیره شده

این کارشناس خاطر نشان کرد:

بی‌تاثیری مناطق آزاد در جش صادرات نشان‌دهنده این است که مناطق آزاد بی‌بهره‌ای برای

جذابیتی برای فعالان اقتصادی ندارد و این مناطق نتوانستند نقش هدف‌گذاری شده و مورد نظر سیاست‌گذار را بازی کنند.

#### سرپرست سابق سازمان توسعه تجارت:

در دولت سیزدهم با طرح این اتهام که

مناطق آزاد محفلی برای ورود برخی

کالاهای غیر قانونی شده‌است که

نمی‌خواهند تعرفه و حقوق بازرگانی

پرداخت کنند، محدودیت‌های مناطق

آزاد را بیشتر کردند تا جایی که تنها

اسمی از مناطق آزاد باقی ماند یعنی

تمام مزیت‌های آن از بین رفت و مانند

سرزمین اصلی مدیریت شدند

نمایندگان مجلس شهرهای مختلف مرزی شده است که انتظار دارند دولت که یک منطقه آزاد هم در منطقه تحت نمایندگی آنها ایجاد کند بدون اینکه در نظر بگیرند اصلاح‌زیرساخت و رویکرد لازم برای توسعه تجارت موجود است یا خیر؟

مودودی با بیان اینکه در برخی بخش‌ها نگاه سودجویی بر سرزمین غنی مناطق آزاد، حاکم شده است که مورد اعتراض بخش عمده‌ای از فعالان اقتصادی شناسنامه‌دار است، تاکید کرد: در مجموع تعداد مناطق آزادی که به معنای واقعی در آن سرمایه‌گذاری خارجی صورت می‌گیرد و در تجارت خارجی نقش آفرینی می‌کنند، زیاد نیست. او اضافه کرد: در طول ۱۳ سال گذشته آمار تجارت کشور تقریباً ثابت است که نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری جدی در مناطق آزاد صورت نگرفته، زیرساخت‌ها و ظرفیت‌ها تغییر نکرده و قوانین و تعرفه‌ها،



#### در دولت سیزدهم مناطق آزاد به

حیاط خلوت کسانی نظیر عبدالملکی

تبدیل شد که در پست‌های قبلی

کفایت لازم را نشان نداد. بدیهی

است وقتی مسئولیت مناطق آزاد را

به چنین افرادی می‌سپاریم، نباید

انتظار تحول چشمگیری در این

مناطق داشته‌باشیم

تجارت در داخل و خارج کشور را داشتند، در صدر مناطق آزاد تعیین می‌کردند.

مودودی با اشاره به اینکه یک مدیر منطقه آزاد باید فنون تجارت و مذاکره بین‌المللی را خوب بداند، با دانش روز اداره کشور، ظرفیت‌های رایزنی بین‌المللی و در نهایت صنعت آشنا باشد و توان جذب سرمایه‌گذار خارجی را داشته باشد، گفت: اما می‌بینیم که اکنون مناطق آزاد به حیاط خلوت کسانی تبدیل شده است که در بقیه مراکز، پستی برای آنها باقی‌مانده است و یا اگر مدیری قولی به اقوام و نزدیکان داده باشد، مدیریت مناطق آزاد را به آنها می‌سپارند.

او تاکید کرد: دلیل عدم توفیق مناطق آزاد در گام اول مربوط به وجود افراد ناکارآمد و ناتوان در تجارت و مسراودات بین‌المللی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی است.

این کارشناس درباره مدیریت عبدالملکی بیان کرد: آخرین رئیس مناطق آزاد کسی بود که در وزارتخانه کفایت لازم را نشان نداد و مورد اعتراض بخش خصوصی قرار گرفت و خود یکی از بزرگترین معترضان به مناطق آزاد بود که آنها را امبدایی ورود قاچاق می‌دانست.

مودودی درباره ادعاهای عبدالملکی اظهار کرد: از قلمی که درباره دستاوردهای خود معرفی می‌کند منطقی نیست و به نظر می‌رسد با مفهوم عددبزرگ‌شانسیناست. آمارهای اعلامی او نیز فقط به در در رسانه‌هایی می‌خورد که تاریخ انقضای خیر آنها تنها یک روز است.

او تصریح کرد: وقتی مسئولیت مناطق آزاد را به چنین افرادی می‌سپاریم، نباید انتظار تحول چشمگیری در این مناطق داشته‌باشیم.

#### مناطق آزاد را باز تعریف کنیم

سرپرست سابق سازمان توسعه تجارت در پیشنهاد خود برای اصلاح وضعیت مناطق آزاد اظهار کرد: اولین گام برای توسعه مناطق آزاد این است که باز تعریف از مناطق آزاد داشته‌یم و مدیریت را به افراد نخبه در زمینه تجارت بین‌المللی یا متولیان توسعه صنعتی بسپاریم که با شیوه‌های جذب سرمایه‌گذار خارجی آشنا باشند. مودودی افزود: در گام دوم باید امتیازهایی را که مناطق آزاد بین‌المللی در سطح دنیا دارند، در مناطق آزاد ایران پیاده‌سازی کنیم و دیگر این مناطق زیر نظر وزارت اقتصاد و نظارت گمرک نباشند.

اودر پایان خاطر نشان کرد: وضعیت مناطق آزاد نشان می‌دهد که متولیان مربوطه در کی از تجارت و منافع آزاد دارند.

### خبر اقتصادی

دیوان محاسبات کشور اعلام کرد:

#### انتصاب ۶۴۰۰ عضو هیات مدیره شرکته‌ها توسط دولت



گزارش دیوان محاسبات

نشان می‌دهد بیش از ۶۴۰۰

عضو هیات مدیره به‌طور

مستقیم و غیر مستقیم

توسط دولت منصوب

شده‌اند. به گزارش تسنیم،

جدیدترین گزارش این نهاد نظارتی از انتصاب اعضای هیات مدیره شرکتهای دولتی و شبه‌دولتی نشان می‌دهد تعداد ۱۲۶۵ نفر از اعضای هیات مدیره شرکتهای دولتی و نیز تعداد ۱۶۶ نفر از اعضای هیات مدیره شرکتهای شبه‌دولتی به صورت مستقیم یا غیر مستقیم توسط دولت منصوب شده‌اند.

#### نایب رئیس اتحادیه مشاوران املاک خبر داد:

افزایش اجاره‌ها تا ۵۰ درصد

در برخی نقاط تهران

نایب رئیس اتحادیه

مشاوران املاک استان

تهران با بیان اینکه در حالیکه

نرخ تورم نقطه به نقطه ۴۷

درصد و تورم سالانه ۳۷

درصد است و مالکان حاضر

به افزایش اجاره تا ۲۵ درصد نیستند، اعلام کرد: اجاره‌بهار در برخی از مناطق به بیش از ۵۰ درصد افزایش پیدا کرده به گزارش ایلنا، داود بیگی نژاد درباره وضعیت بازار اجاره‌بهار و رعایت نرخ مصوب ۲۵ درصدی سقف اجاره‌بهار اظهار داشت: این تصمیم توفیقات در بازار مسکن را بهم می‌زند و اجرای این تصمیم در

نهایت بار بر روندهای قوه قضاییه، افزایش می‌دهد. او با بیان اینکه اگر گذارترین موضوع این تصمیم و قانون این است که منجر به افزایش پرونده‌های حقوقی می‌شود، گفت: وقتی نهاد رسمی بانک مرکزی تورم نقطه به نقطه ۴۷ درصد است و تورم به سالانه ۳۷ درصد چگونه انتظار دارند که موجر و مالک راضی به افزایش ۲۵ درصدی نرخ اجاره‌بهار باشند و طبیعی است که مالک این زیان و ضرر را نپذیرد. این مقام صفتی تصریح کرد که طبق قانون مشاوران املاک نباید قراردادهای اجاره‌بهار با رأی ۲۵ درصد را منعقد کنند و می‌بینیم که این قراردادها پنهانی منعقد می‌شوند.

#### بازار سرمایه از رقبا جاماند:

رشد یازدهی بورس منفی ۹ درصد شد

رشد دهی بازار بورس از

ابتدای سال جاری تاکنون

در مقایسه با بازارهای موازی

دیگر با اختلاف چشمگیری

منفی ۹ درصد رشد داشت.

به گزارش خبرگزاری مهر،

بازدهی بازارهای موازی از ابتدای سال تاکنون نشان می‌دهد علیرغم ریزش سنگین خودرو و روکود در مسکن، باز هم این بورس هست که آخر شده، به‌طور مثال قیمت مسکن در ابتدای سال جاری ۸۱ میلیون و ۴۴۰ هزار تومان بود که در هم اکنون به ۸۵ میلیون و ۹۱۰ هزار تومان رسیده است؛ به عبارت دیگر بازدهی در این بازار در مقایسه با بازارهای موازی دیگر حدود ۵ درصد است. گفتنی است بازار بورس طی یک ماهه اخیر کاملاً قرمز پوش بوده و بسیاری از سهام‌داران به علت ریزش‌های شدید سرمایه‌های خود را از این بازار خارج کردند.

#### رئیس سازمان راهداری:

ناهماهنگی وزارت صمت و بانک مرکزی

مانع نوسازی ناوگان می‌شود

رئیس سازمان راهداری

و حمل‌ونقل جاده‌ای گفت:

ناهماهنگی وزارت صمت و

بانک مرکزی باعث شده که

با تمام تلاش‌های راهداری

و وزارت راه و شهرسازی،

همچنان به این سازمان اجازه نوسازی ناوگان اتوبوسرانی بین شهری داده نشود. به گزارش تسنیم، با روش آمانی ضمن تاکید بر نیاز کشور به واردات حداقل ۵ هزار دستگاه اتوبوس بین شهری، افزود: بر اساس مصوبه‌ای که معاون اول رئیس جمهور ابلاغ کرده قرار شد حداقل برای سفرهای رایعین دستکم ۲ هزار دستگاه اتوبوس به کشور وارد شود که تا امروز تنها ۳۹ دستگاه توسط دو شرکت وارد شده و علت وارد نشدن این اتوبوس ناهماهنگی بین بانک مرکزی و وزارت صمت برای تخصیص ارز این خودروها است.

#### عضو هیأت علمی دانشگاه علوم تحقیقات:

روند قاچاق چوب رو به افزایش است

عضو هیأت علمی دانشگاه

علوم و تحقیقات با تاکید بر

اینکه اتباع بیگانه مسئول

قاچاق نیستند، گفت: روند

قاچاق چوب رو به افزایش

بوده و در سال ۱۴۰۱ به‌طور

متوسط هفت هزار متر مکعب چوب قاچاق شده است. به گزارش اقتصاد آنلاین، هادی کبادلیری با اشاره به اینکه عوامل و شرایط پیچیده‌ای منجر به رخ دادن قاچاق شده است، تاکید کرد: این وسط یکسری از مردم که فقیر و بیگرا هستند، ابزار دست‌آزمندان و مافیامی‌شوند. عموماً قاچاقچیان و سودجویان به‌دست مردم فقیر محیط زیست را تخریب می‌کنند اما ما روی راهکارهای کنترل کار نکرده‌یم و آن راهکار داریم.

#### سقوط آزاد قیمت خودرو در بازار

قیمت خودرو و دیروز

دوشنبه کار خود را آکنشی

آغاز کرد. طوری که یکی

از محصولات مونتاژی ۷۵

میلیون تومان ارزان شد. به

گزارش خبر آنلاین، در حالی

که بازار خودرو در دوران بی‌استحبابات روند کاهش به خود گرفت، دیروز نیز این روند ادامه داد. تغییر قیمتی در این بازار از ۵۰۰ هزار تومان تا ۸۰ میلیون تومان گزارش شد. دیروز، با توجه به کاهش نرخ دلار و رسیدن آن به کاتل ۶۰ هزار تومانی، محصولات داخلی و مونتاژی به تبعیت از آن با افزایش و فرود نسبت به روز یکشنبه گزارش شدند.